713/04

Den 13. december 2004 blev i sag nr. 63.509:

xxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxx xxxx
xxx xxxxxxxx xxx xxxx xxxx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Tryg Forsikring A/S, klager over, at selskabet har nedsat forsikringssummen under henvisning til fareforøgelse.

Klagers advokat har ved skrivelse af 25/2 2004 over for nævnet redegjort for sagen således:

> "Som advokat for K.K. [klageren] skal jeg hermed påklage Tryg Forsikring afgørelse i sagen …, i hvilken forsikringsselskabet har afvist at betale min klient K.K. fuld erstatning for den skade, hun pådrog sig som følge af påkørsel på cykel den 29. juni 2000.
>
> Tryg Forsikring har oprindeligt i henhold til et brev af 22. august 2000 gjort gældende, at min klient alene er berettiget til reduceret erstatning. Baggrunden herfor skulle være, at min klient på skadestidspunktet var beskæftiget som sygehjælper og ikke har betalt en præmie, der svarer til denne beskæftigelse.
>
> Ifølge forsikringsselskabet skal erstatningen derfor udmåles som forholdet mellem den præmie, min klient har betalt i egenskab af studerende ved et bogligt studie, og den præmie som min klient skulle have betalt for dækning som sygehjælper.

Heroverfor gøres det gældende, at min klient bør tilkendes fuld erstatning, idet hun har været beskæftiget som studerende ved et bogligt studie under hele forsikringsforløbet. At min klient skulle behandles som sygehjælper og ikke studerende ved et bogligt studie i relation til forsikringsaftalen med Tryg er ulogisk, idet hun såvel på tidspunktet for forsikringsaftalens indgåelse som på skadestidspunktet er indskrevet som studerende ved Odense Universitet, og som følge heraf i enhver henseende er at betragte som studerende. Blandt andet modtager hun i hele perioden SU som hovedindtægt.

Beskæftigelsen som sygehjælper har heroverfor alene karakter af bibeskæftigelse i form af studiejob med en begrænset ugentlig arbejdstid, ligesom indtægten fra dette job registreres som biindkomst i skatteretlig henseende.

Såfremt Nævnet finder, at min klients studiejob har medført en ændring i beskæftigelsen af en art og omfang, som burde have været meddelt forsikringsselskabet, gøres det gældende, at forsikringsselskabet har tilsidesat hensynet til sin aftalepart ved ikke at oplyse fyldestgørende om følgerne af ikke at meddele selskabet de ændrede beskæftigelsesforhold.

Det fremgår af Forsikringsbetingelser stk. 7.1.1., at forsikringsselskabet skal have meddelelse om *'enhver ændring af arten eller omfanget at forsikredes beskæftigelse'*. Min klient er som nævnt såvel på tidspunktet for forsikringsaftalens indgåelse, som på skadestidspunktet, beskæftiget som studerende ved et bogligt studie. Der er således ikke sket ændringer i min klients hovedbeskæftigelse i forsikringsperioden.

Antagelsen af jobbet som sygehjælper må heroverfor ses som en ændring af bibeskæftigelse. Af forsikringsbetingelserne ses det ikke klart, at min klient burde have meddelt forsikringsselskabet den ændring, der er sket i hendes bibeskæftigelse. Forsikringsbetingelserne er på dette punkt særdeles bredt formuleret, og det kan således ikke umiddelbart være klart flor min klient, hvilke ændringer i hendes liv, der medfører oplysningspligt overfor Tryg.

Det kan generelt ikke forventes, at en forsikringstager som forbruger, usagkyndig og i øvrigt præsumptivt svag part i aftaleforholdet, ud fra en egenhændig fortolkning af ordlyden af et sæt forsikringsbetingelser, skal kunne resonere sig frem til, hvilke mere eller mindre betydelige ændringer i beskæftigelsesforholdene, der skal gives meddelelse om til forsikringsselskabet. At forsikringssummen nedsættes med den begrundelse, at forsikringsbetingelserne netop er så bredt formuleret, at de dækker enhver tænkelig ændring af den forsikredes forhold betyder, at dækningen i mange tilfælde vil kunne reduceres uanset min klients gode tro, og således i yderste konsekvens gøre forsikringsdækningen illusorisk.

Derudover må det påpeges, at i det omfang aftalegrundlaget er så bredt og upræcist formuleret, som det er tilfældet med forsikringsbetingelsernes stk. 7.1.1., må det påhvile forsikringsselskabet at gøre forsikringstager opmærksom på vilkårenes indhold, så præcist, som dette måtte være muligt, samt ikke mindst at beskrive følgerne af ikke overholdelse af de betingelser, som forsikringsforholdet hviler på.

Min klient har overfor mig oplyst, at hun klart erindrer, at spørgsmålet om oplysningspligten og følgerne af dennes manglende iagttagelse ikke blev berørt i sammenhæng med forsikringsaftalens indgåelse. Forsikringsselskabet var klar over, at min klient var studerende og i lyset heraf synes det bemærkelsesværdigt, at hun ikke forud for forsikringsaftalens indgåelse blev gjort udtrykkeligt opmærksom på vigtigheden af, at antagelse af studiejob blev meddelt forsikringsselskabet. Dette særligt, når man tænker på, hvor almindeligt det er, at studerende ønsker at supplere SU-indtægten med et job ved siden af studiet.

Forsikringsselskabets manglende fremhævelse af forsikredes pligt til at oplyse selskabet om beskæftigelsesmæssige ændringer, må ses som ufyldestgørende oplysning om aftalevilkårene forud for forsikringsaftalens indgåelse, hvorfor det ikke bør komme forsikringstager til skade, at denne ikke er blevet oplyst forsvarligt om forsikringsbetingelsernes nærmere indhold og følgerne af disses eventuelle tilsidesættelse. Særlig må dette gælde, hvor der er tale om bebyrdende følger af manglende iagttagelse af betingelserne, som i nærværende tilfælde hvor forsikringssummen reduceres.

Som følge af forsikringsselskabets manglende vejledning af min klient, har hun ikke haft mulighed for at skabe sig klarhed over konsekvenserne af antagelsen af studiejobbet som sygehjælper, og den manglende vejledning har således resulteret i, at min klient - som i god tro antog job ved siden af studiet og fortsat alene betalte den præmie, der svarede til hendes hovedbeskæftigelse - nu ifølge Tryg må bære risikoen for den manglende oplysning om forsikringsbetingelsernes indhold.

Min klient bør således stilles, som var hun blevet vejledt fyldestgørende om indholdet af forsikringsbetingelserne, idet hun - såfremt vejledningen havde været fyldestgørende - ville have haft ønske om at betale den forhøjede præmie, som bibeskæftigelsen som sygehjælper medførte."

Selskabet har ved skrivelse af 24/3 2004 til nævnet anført:

"Vores kunde oplyste ved forsikringens tegning, at hun var studerende ved boglige studier, hvorfor vi fastsatte præmien på denne baggrund.

Den 18. juli 2000 modtog vi skadeanmeldelsen, hvoraf det fremgik, at kundens stilling var studerende og uuddannet sygehjælper, og som cyklist var blevet påkørt den 29. juni 2000.

Vi skrev samme dag til kunden og bad hende oplyse om hun var studerende eller sygehjælper.

Kunden oplyste, at hun var studerende, men arbejdede som uuddannet sygehjælper i sommerferien og skulle starte på sygeplejestudiet den 4. september 2000.

Af vores forsikringsbetingelser punkt 9, stk. 9.1.1, fremgår, at forsikringens præmie er beregnet på grundlag af de ved tegningen eller senere givne erhvervsoplysninger om forsikredes stilling, virksomhedens og arbejdets art, der er anført i dækningsoversigten. Endvidere fremgår, at ændringer i stilling, virksomhedens og arbejdets art straks skal anmeldes til selskabet, og at godkendelse af ændringen skal bekræftes skriftligt af selskabet. Af punkt 9, stk. 9.1.3, fremgår blandt andet, at er en ændring af stilling,

virksomhedens og arbejdets art ikke meddelt selskabet, gælder forsikringsaftalelovens § 121.

Hvis vores kunder har flere forskellige erhverv eller bibeskæftigelse, fastsættes præmien altid ud fra det farligste erhverv og dermed den højeste præmie.

Følgende fremgår af vores fareklasseregister og tarif:
1. Studerende ved boglig studie = fareklasse 1 = 4,50 kr. pr. 10.000 kr. i sum
2. Sygehjælper = fareklasse 2 = 9,50 kr. pr. 10.000 kr. i sum

Vores kundes forsikringssum på ulykkestidspunktet var 1.192.443 kr.

På baggrund af forholdet mellem den faktisk betalte præmie og den præmie vores kunde skulle have betalt, beregnede vi forsikringssummen til 564.841 kr. (forsikringssummen på ulykkestidspunktet 1.192.443 kr. x 4,50 kr. / 9,50 kr. = 564.841 kr.).

Vi meddelte derfor vores kunde den 22. august 2000, at en eventuel erstatning ville blive reduceret og beregnet ud fra en forsikringssum på 564.841 kr. som sygehjælper mod en forsikringssum på 1.192.443 kr. som studerende, da hun som sygehjælper skulle have betalt en højere præmie end som studerende.

Den 21. marts 2003 modtog vi et brev fra hendes advokat. Advokaten oplyste, at vores kunde ved tegning af forsikringen var studerende ved Odense universitet og gik på barsel fra september 1999. Hun besluttede efterfølgende at springe fra sit studie og begynde på sygeplejeskolen i september 2000. I maj 2000 får hun imidlertid pasning til sit barn og påtog sig derfor et job som sygehjælper fra dette tidspunkt.

Vi fastholdt den 12. maj 2003 vores afgørelse overfor kundens advokat, og henviste til forsikringsbetingelserne punkt 9. Endvidere gjorde vi opmærksom på, at vi som udgangspunkt altid, når vi tegner forsikring til studerende oplyser, at såfremt de påtager sig fritidsarbejde, skal der gives meddelelse til os, da det netop kan få indflydelse på præmien.

6. 63.509

Efterfølgende meddelte vi den 10. juli 2003 vores kunde og dennes advokat, at vi vurderede méngraden til 10 % og erstatningen blev udbetalt ud fra den reduceret forsikringssum.

Efter vi har modtaget klagen, har vi gennemgået sagen på ny.

Det fremgår klart af sagens oplysninger, herunder brevet af 21. marts 2003 fra advokaten, at vores kunde på ulykkestidspunktet arbejdede som sygehjælper, og hun også på dette tidspunkt vidste, at hun ikke ville vende tilbage til sit naturvidenskabsstudie ved Odense Universitet.

Det er ubestridt at vores kunde ikke har givet os meddelelse om ændringen af sit erhverv/stilling.

Klagen giver os således ikke anledning til at ændre vores afgørelse i sagen. Vi henviser til forsikringsbetingelserne stk. 9, hvoraf det fremgår, at ændringer i stilling/arbejdets art skal anmeldes til selskabet. Bestemmelsen er klar, og vores kunde har kendt den siden aftalens indgåelse, hvor forsikringsbetingelserne blev udleveret.

Ifølge kundens advokat var hun på ulykkestidspunktet indskrevet som studerende ved bogligt studie. Dette forhold fører ikke til et andet resultat. Hvis vores kunde havde givet meddelelse om, at hun ikke længere var aktiv studerende, men derimod arbejdede som sygehjælper, ville vi have fastsat præmien ud fra erhvervet som sygehjælper. Det derfor uden betydning, at hun på ulykkestidspunktet var indskrevet som studerende. Såfremt hun efterfølgende påbegyndte andet studie, skulle vi have meddelelse om dette.

Der henvises endvidere til ankenævnskendelse nr. 43.904, 46.707, 51.968, 52.970.

Afslutningsvis skal vi gøre opmærksom på, at det var forsikringsbetingelserne med nr. 1075, som var gældende på ulykkestidspunktet og hermed bestemmelserne i punkt 9. Kundens advokat henviser i klagen til stk. 7.1.1, som er i vores forsikringsbetingelser med nr. 0002, som først var gældende fra 1. august 2000, hvor forsikrin-

gen med kundens accept blev omtegnet til det på daværende tidspunkt nyeste ulykkesprodukt. Vi har d.d. sendt kopi af dette brev samt forsikringsbetingelser nr. 1075 til kundens advokat."

Hertil har klagers advokat ved skrivelse af 15/4 2004 over for nævnet anført:

"I min klage til Ankenævnet anfører jeg vedrørende udformningen af forsikringsbetingelserne nr. 0002, stk. 7.1., at disse er særdeles bredt formuleret, hvorfor det ikke umiddelbart kan stå klart for forsikringstager, hvilke beskæftigelsesmæssige ændringer, der medfører underretningspligt overfor forsikringsselskabet samt hvilke konsekvenser manglende underretning har for forsikringstager.

I relation til de på skadestidspunktet gældende betingelser nr. 1075, stk. 9, må dette anbringende så meget desto mere fremhæves, idet de nævnte betingelser på et særdeles kompliceret sprog oplyser om forsikringstagers underretningspligt vedrørende ændringer i arten af forsikringstagers beskæftigelse.

Hertil kommer, at der i den nævnte bestemmelse ikke klart og utvetydigt redegøres for retsvirkningerne af forsikringstagers manglende iagttagelse af den nævnte underretningspligt. Af betingelsernes stk. 9.1.3. fremgår det, at såfremt

'en ændring af stilling, virksomhed og arbejdets art ikke er meddelt selskabet, gælder forsikringsaftalelovens § 121. Forsikringen dækker i så fald for den forsikringsydelse, som ved forsikringens tegning [...] kunne have været opnået for den aftalte præmie, hvis selskabet havde overtaget forsikringen'.

Den for usagkyndige forståelsesmæssige værdi af ovennævnte formulering synes at være til at overse. Dels henvises der - i øvrigt uden gengivelse af lovteksten - til en bestemmelse i forsikringsaftaleloven, som ikke kan forventes at være forsikringstager bekendt. Og dels fremgår det ikke klart, at der ved manglende underretning om ændring i art eller omfang af beskæftigelse, vil kunne ske endog væsentlig reduktion af forsikringsydelsen.

Der er således tale om et for forsikringstager vanskeligt gennemskueligt aftalevilkår, hvis rækkevidde ikke kan forventes at stå klart for forsikringstager uden forsikringsselskabets uddybende forklaring af vilkåret og dettes retsvirkninger.

Tryg anfører i sit brev af 24. marts 2004 til Ankenævnet, at der fra forsikringsselskabets side altid oplyses om underretningspligten for så vidt angår beskæftigelsesmæssige ændringer, når der tegnes forsikring til studerende. Heroverfor står imidlertid min klients udsagn om at hun klart erindrer, at spørgsmålet om underretningspligten og retsvirkningerne af dennes manglende iagttagelse ikke blev berørt i sammenhæng med forsikringsaftalens indgåelse!

Bevisbyrden for, at denne oplysning i nærværende sag er udeladt fra forsikringsselskabets side, er af praktiske grunde svær at løfte for min klients vedkommende. En generel holdt erklæring om, at der fra Trygs side altid oplyses om underretningspligten for så vidt angår beskæftigelsesmæssige ændringer, når der tegnes forsikring til studerende, som dette fremgår af Trygs brev til Ankenævnet, bør imidlertid ikke være tilstrækkeligt til at afkræfte tvivlen om, hvorvidt oplysningen er givet til og forstået af min klient i den konkrete aftalesituation.

Under alle omstændigheder kan det lægges til grund, at min klient ikke har været vidende om vigtigheden af iagttagelse af den underretningspligt, der er en forudsætning for at den fulde forsikringsydelse kommer til udbetaling ved forsikringsbegivenhedens indtræden.

Min klients uvidenhed kan alene tilskrives forsikringsselskabets manglende fremhævelse af hendes pligt til at underrette selskabet om beskæftigelsesmæssige ændringer.

Jeg mener herefter, at ville være urimeligt, om min klient - som forbruger og usagkyndig på forsikringsområdet - skulle bære risikoen for forsikringsselskabets manglende oplysning om underretningspligten og retsvirkningerne af dennes tilsidesættelse."

Heroverfor har selskabet ved skrivelse af 28/4 2004 over for nævnet anført:

"Allerede ved forsikringsaftalens indgåelse bad vi kunden om erhvervsmæssige oplysninger, som forudsætning for at kunne tegne forsikringen og fastsætte den korrekte præmie. Herudover fremgår kundens erhverv af policen. Endvidere fremgår det klart af de til kunden udleverede forsikringsbetingelser, at hun har pligt til at give os meddelelse om ændringer i stilling, virksomhedens eller arbejdets art, jf. stk. 9.1.1.

Herudover skal vi gøre opmærksom på, at vi på intet tidspunkt er blevet gjort bekendt med, at vores kunde var i tvivl om forståelsens af forsikringsbetingelserne. Vores kunde har til enhver tid kunnet kontakte os for afklaring tvivl vedrørende den indgåede forsikringsaftale og de for aftalen gældende forsikringsbetingelser.

I forsikringsbetingelserne stk. 9.1.2 beskrives de præmiemæssige konsekvenser af ændringer og i stk. 9.1.3 de erstatningsmæssige konsekvenser af manglende meddelelse om ændringer.

Af forsikringsbetingelsernes stk. 9.1.3 fremgår det klart, at forsikringsaftalelovens § 121 gælder, hvis der ikke er givet meddelelse om ændring af stilling, virksomhedens og arbejdets art. Herefter beskrives på forståelig vis, at hvis der ikke er givet meddelelse om ændringen dækker forsikringen i så fald for den forsikringsydelse, som ved forsikringens tegning kunne være opnået for den aftalte præmie.

Vi skal i denne forbindelse henvise til ankenævnskendelse nr. 57.833, hvor en fuldstændig identisk formulering af bestemmelserne om fareforøgelse i forsikringsbetingelserne ikke gav Ankenævnet anledning til at tilsidesætte selskabets afgørelse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**9. Hvis der sker ændringer i risikoen**

Stk. 9.1

Ved heltidsulykkesforsikringer gælder følgende:

Stk. 9.1.1

Forsikringens præmie er beregnet på grundlag af de ved tegningen eller senere givne erhvervsoplysninger om forsikredes stilling, virksomhedens og arbejdets art, der

er anført i dækningsoversigten. Ændringer i stilling, virksomhedens og arbejdets art skal straks anmeldes til selskabet, og godkendelse af ændringen bekræftes skriftligt af selskabet.

Stk. 9.1.2

Hvis selskabet ville have tilbudt forsikringen på andre vilkår, såfremt de ved ændringen hidførte forhold havde foreligget ved forsikringens tegning, reguleres præmien i overensstemmelse hermed fra ændringsdatoen.

Stk. 9.1.3

Er en ændring af stilling, virksomhedens og arbejdets art ikke meddelt selskabet, gælder forsikringsaftalelovens § 121. Forsikringen dækker i så fald for den forsikringsydelse, som ved forsikringens tegning - for ændrede forsikringer dog den seneste ændrings ikrafttrædelsesdato - kunne have været opnået for den aftalte præmie, hvis selskabet ville have overtaget forsikringen."

Nævnet udtaler:

Af sagen fremgår, at klageren havde barsels-/forældreorlov fra september 1999 og 1 år frem. Hun var således på tidspunktet for ulykken indskrevet som studerende ved universitetet og modtog SU. Under orloven besluttede hun at skifte studium og skulle efter sommerferien starte på sygeplejeskolen. Efter disse oplysninger finder nævnet, at klageren må anses for fortsat at være studerende, og at hendes job som sygehjælper må karakteriseres som et studiejob, som der efter forsikringsbetingelserne ikke kan anses for at være pligt til at underrette selskabet om.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal anerkende ikke at være berettiget til at nedsætte klagerens dækning under henvisning til fareforøgelse.

Marianne Højgaard Pedersen